

El passat 18 de febrer, va tenir lloc la primera conferència del cicle “Alternatives a l’actual sistema econòmic” que va anar a càrrec de Pere Guinjoan que parlà de “L’Economia civil, una economia del bé comú: L’economia com si la persona tingués importància”.

El primer que cal dir es que el tema semblava interessar, ja que la Sala Verdaguer es va omplir totalment d’un públic que va seguir amb molta atenció la exposició i que participà en un animat col·loqui fins esgotar el temps previst. En la seva exposició Guinjoan, va explicar els antecedents, orígens i el principals autors de l’anomenada economia civil, com aquesta explica com caldria entendre l’anàlisi econòmica i les reformes que caldria fer en l’estat del benestar per poder continuar el seu desenvolupament.

Dels tres clàssics principis de llibertat, igualtat i fraternitat, va considerar que el primer fou desenvolupat per l’economia del liberalisme clàssic, que la igualtat fou la reivindicació de la socialdemocràcia i que la fraternitat, entesa com la reciprocitat en les relacions entre les persones, era el principi oblidat.

Pel que fa als autors, els referents serien els Professors Stefano Zamagni i Luigino Bruni, igualment italians, l’escola franciscana del “Quattrocento” i la Il·lustració amb Genovesi, eren els antecedents d’aquesta “economia civil”.

Va criticar, com a parcials, els dos principals enfoc de l’anàlisi econòmica: el holista (Ricardo-Marx- Sraffa) i l’individualista, actualment hegemònic, perquè obliden la dimensió relacional del ésser humà i consideren únicament les motivacions derivades de l’interès propi, les de l’anomenat homo oeconomicus, oblidant altres motivacions pro-socials.

Des d’aquest punt de vista, i considerant que els actuals estats de benestar dels països europeus son insostenibles degut al procés de globalització, d’acord amb el trilema de Rodrik, caldria, segons Guinjoan, conjuguar la solidaritat amb la subsidiarietat, definint un catàleg de prestacions, les regles d’accés a les mateixes i un control del seu compliment.

Per portar a terme lo anterior, el “model de benestar cívic” hauria d’estar protagonitzat per organismes de la societat civil amb veritable autonomia empresarial i amb participació de l’usuari en la definició d’objectius i polítiques. Per fer possible aquest règim cívic, caldria establir els mercats de qualitat social i modificar el regim de filantropia empresarial. Els mercats de qualitat social servrien per l’assignació dels servis socials. L’administració obtindria els recursos per mitjans fiscals per finançar la demanda efectiva per part dels ciutadans i no pas la oferta dels serveis públics i per altre banda regularia la oferta informant dels possibles subministradors que actuarien de forma competitiva entre ells.

Per tant serien aspectes bàsics, la normativa que permeti determinar les situacions concretes, individualitzades, de necessitat i generar una demanda potencial. Mecanismes de protecció del ciutadà, per tal de que tinguin informació adequada dels proveïdors de serveis degudament qualificats i pugui elegir lliurement entre ells.

La diferencia fonamental entre aquests mercats de qualitat social i els mercats actuals, es que els primers haurien de ser lloc de relació interpersonal en lloc de l'anonimat existent en els mercats ordinaris.

JMC febrer 2015